

Glosar

- **Inflație**

Creștere a nivelului general al prețurilor. Este măsurată de obicei cu ajutorul IPC

- **Populația activă**

din punct de vedere economic (sau forța de muncă) cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste, care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii în timpul perioadei de referință, incluzând populația ocupată și șomerii.

- **Populația ocupată**

cuprinde toate persoanele de 15 ani și peste care au desfășurat o activitate economică sau socială producătoare de bunuri sau servicii de cel puțin o oră în perioada de referință (o săptămână), în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură sau alte beneficii.

- **Prețuri la contractele FUTURES**

Reprezintă prețurile pentru contractele între două părți de a cumpăra sau de a vinde un activ specificat la un preț convenit astăzi, însă cu livrare și plată la o dată viitoare. De obicei, aceste prețuri reflectă așteptările părților ca prețul activului să crească sau să scadă în viitorul apropiat.

- **Prețuri reglementate**

prețuri la produse și serviciile care în mod direct sau indirect sunt reglementate de autoritățile administrației publice centrale și locale.

- **Producția**

include toate produsele fabricate și serviciile prestate în decursul unei perioade contabile.

- **Produse cu caracter puternic sezonier**

Produse care nu sunt disponibile spre cumpărare în anumite perioade ale anului (de ex. cartofi noi, cireșe, căpșuni, pomușoare, pepeni verzi și galbeni etc.).

- **Produsul intern brut (PIB)**

principalul agregat macroeconomic al contabilității naționale care reprezintă rezultatul final al activității de producție din unitățile producătoare rezidente și care corespunde valorii bunurilor și serviciilor produse de către aceste unități pentru consumul final.

- **Produsul intern brut potențial**

Nivel al produsului intern brut real care nu generează atât presiuni inflaționiste cât și dezinflaționiste.

- **Produsul intern brut real (PIB real)**

- **Produsul intern brut real (PIB real)**

Indicator ajustat la inflație ce reflectă valoarea tuturor bunurilor și serviciilor produse într-un an dat, exprimat în prețurile anului de bază.

- **Rata anuală a inflației**

reprezintă creșterea prețurilor de consum într-o lună din anul curent, față de aceeași lună a anului precedent. Se calculează ca un raport exprimat procentual, între indicele prețurilor dintr-o lună din anul curent și indicele din luna corespunzătoare a anului precedent, calculați față de aceeași bază, din care se scade 100.

- **Rata de activitate a populației de 15 ani și peste**

reprezintă proporția populației active de 15 ani și peste în populația totală în vârstă de 15 ani și peste (%).

- **Rata de bază**

este o rată de referință pentru principalele operațiuni de politică monetară ale BNM pe termen scurt. Rata de bază a BNM se stabilește de Consiliul de administrație al BNM în baza analizei unui șir de indicatori macroeconomici și monetari.

- **Rata de ocupare**

raportul dintre populația ocupată în vârstă de 15 ani și peste și totalul populației de aceeași grupă de vârstă, exprimat procentual.

- **Rata inflației la sfârșitul anului**

reprezintă creșterea prețurilor de consum în luna decembrie a unui an față de aceeași lună anului precedent. Rata se calculează pe baza produsului indicilor lunari cu baza în lanț raportați la 100. Din acest produs exprimat în procente, se scade 100.

- **Rata lunară a inflației**

reprezintă creșterea prețurilor de consum într-o lună față de luna precedentă.

- **Rata medie anuală a inflației**

Reprezintă creșterea medie a prețurilor de consum într-un an față de anul precedent. Această rată se calculează ca un raport, exprimat procentual, între indicele mediu al prețurilor dintr-un an și cel al anului precedent, din care se scade 100. La rîndul lor, indicii medii ai prețurilor din cei doi ani se determină ca medii aritmetice simple ale indicilor lunari din fiecare an, calculați față de aceeași bază.

- **Rata medie lunară a inflației**

exprimă media creșterilor lunare ale prețurilor. Se calculează ca o medie geometrică a indicilor lunari ai prețurilor de consum cu bază în lanț din care se scade baza de comparație egală cu 100.

- **Rata șomajului**

Raportul dintre numărul șomerilor definiți conform criteriilor Biroului Internațional al Muncii (BIM) și populația activă totală, exprimat procentual.

- **Recesiune economică**

Perioadă în care are loc stagnarea sau diminuarea activității economice.

- **Remunerarea salariaților**

reprezintă sumele primite de angajați în bani sau natură în contrapartida muncii depuse. Remunerarea salariaților include sumele brute calculate, inclusiv prime, sporuri, avantaje în natură, impozite pe venit, vărsăminte în fondurile de susținere socială și alte plăți.

- **Salariu mediu real**

Salariul mediu deflatat cu indicele prețurilor de consum (IPC).

- **Sezonalitate**

Componentă a seriei de timp care este definită ca mișcări ce se repetă în anumite perioade în fiecare an și, deci, sunt predictibile.

- **Șomaj**

Fenomen social-economic care se manifestă prin inactivitatea forțată a unui număr mare de salariați, ca rezultat al dezechilibrului dintre cererea și oferta forței de muncă.

- **Strategia politicii monetare**

Descriere coerentă și structurată a modului în care deciziile de politică monetară sunt adoptate, implementate, comunicate și evaluate în scopul îndeplinirii obiectivului fundamental al Băncii Naționale a Moldovei.

- **Țintirea directă a inflației**

Regim/strategie de politică monetară în care banca centrală își asumă explicit obiectivul fundamental de stabilitate a prețurilor și îl îndeplinește prin adoptarea publică a unei ținte cantitative a inflației.

Sursa URL:

<http://bnm.md/ro/content/glosar-4>